

بهنام خدا
شناسنامه درس
گروه آموزشی کودکان

عنوان برنامه درسی: کارآموزی پرستاری بهداشت مادر و نوزاد

نوع درس: کارآموزی

کد درس: ۳۷

رشته، مقطع و ترم دانشجویان: کارشناسی پرستاری

تعداد واحد: ۱ واحد (بخش نوزادان)

تعداد دانشجویان:

دروس پیش نیاز یا همزمان: همزمان با ارائه دروس تئوری

مسئول درس: خانم دکتر علوفی

محل و آدرس کارآموزی: بخش های نوزادان بیمارستان هاجر شهرکرد.

*****
معرفی و اهمیت درس:

با توجه به اهمیت رشد و تکامل طبیعی نوزادان لازم است دانشجویان پرستاری با مسائل بهداشتی و بیماری های آنان آشنا باشند تا با شناخت موارد غیر طبیعی در جهت پیشگیری و درمان بتوانند اقدامات مؤثری را ارائه دهند.

اهداف کلی:

در پایان این دوره از دانشجویان انتظار می رود با احساس توانایی و اعتماد به نفس، در بخش حاضر شده و بتوانند مراقبت های لازم از نوزادان را بر اساس مراقبت های خانواده محور و آموزش به خانواده در امر مراقبت از نوزاد در بیمارستان و منزل اجراء کنند.

اهداف رفتاری در بخش نوزادان:

- اقدامات لازم را در زمان پذیرش نوزاد انجام دهد. (الف: نوزاد را به نحو صحیح شست و شو دهد. ب: نوزاد را خشک و در جای گرم قرار دهد. ج: پارامتر های بیولوژیک (قد ، وزن ، دور سر و سینه) را اندازه گیری نماید. د: مراقبت های لازم از بند ناف ، چشم ، مقدم را انجام دهد. ه: جهت نوزاد دستبند تهیه نماید. و: تزریق k_{vit} و واکسن هپاتیت B را به نحو صحیح انجام دهد. ی : پرونده نوزاد را کامل نماید.

- معاینات نوزاد (physical examination) را انجام دهد، رفلکس ها را در حداقل ۳ نوزاد ارزیابی نماید.

- اصول لازم در کار با انکوباتور و نوزادان داخل انکوباتور بکار گیرید.

- چگونگی تغذیه با شیر مادر و بررسی مشکلات شیردهی و چگونگی شروع تغذیه کمکی در نوزاد را شرح دهند.

- وسائل مورد نیاز و تجهیزات و نحوه استفاده از آن را در بخش نوزادان شرح دهند.

- نیازهای آموزشی نوزاد و خانواده را در مورد سیر بیماری و اقامت در بیمارستان و روش های درمانی، مراقبتی نوزاد بررسی کنند و به آنان آموزش دهد.

- علایم حیاتی نوزاد را اندازه گیری و ثبت کند.

- اقدامات لازم جهت رفع تغییرات در علایم حیاتی نوزاد را انجام دهد.

- روش گذاشتن لوله معده و تغذیه کودک از طریق گواز را به طور عملی نشان دهد.

- روش دارو دادن در نوزادان بیمار را به صورت خوراکی، قطره، شیاف، تزریق عضلانی، زیرجلدی، داخل جلدی و داخل وریدی را به دقت و به طور صحیح انجام دهد.

- اطلاعات لازم دارویی را در بخش های نوزادان بداند.

- دستورات دارویی را با دقیق و به طور صحیح بربط سیستم Right 6 انجام دهد و ثبت کند.
- اقدامات لازم را جهت پیشگیری از عوارض داروها انجام دهد.
- نمونه گیری ادار و مدفع را به طور صحیح انجام دهد.
- برخی از داروها و آزمایشات بخش را در حضور دانشجویان معرفی کند.
- جواب آزمایشات بخش را پیگیری کند و موارد غیر طبیعی را تشخیص و گزارش دهد.
- اکسیژن درمانی از طریق سند بینی، ماسک و نبولایزر را به طور صحیح انجام دهد.
- علایم دیسترس تنفسی را در نوزادان بشناسد و مراقبت های لازم را انجام دهد.
- ساکشن نوزادان را به طور صحیح انجام دهد.
- اجزای اصلی مایعات لازم برای مایع درمانی نوزادان را بیان کند.
- طرز تهیه و محاسبه سرم های مورد مصرف در بخش، سرم قندی ۷/۵٪ و ۱۰٪ و تنظیم قطرات سرم، میکروست و انفوزیون پمپ را نشان دهد.
- محلول هایی که در درمان کم آبی به صورت خوراکی یا تزریقی بکار می رود با ذکر نوع و مقدار الکتروولیت آن ها توضیح دهد.
- بیمار را از نظر بروز عوارض مایع درمانی (افزایش و کاهش) بررسی کند و اقدامات لازم را جهت رفع آن به عمل آورد.
- نوزاد و شیرخوار را در صورت نیاز به طور صحیح محدود (Restraint) نماید.
- اصول و نکات جداسازی (Isolation) را در نوزادان مبتلا به بیماری های عفونی و ضعف سیستم ایمنی و خود حفاظتی (شستشوی دست) قبل و بعد از تماس با نوزاد و پوشیدن دستکش و ماسک به کار برد.
- مراقبت های قبل و بعد از عمل جراحی را مناسب و نوع بیماری و عمل جراحی به طور صحیح انجام دهد.
- پانسمان ناحیه جراحی شده را به طور صحیح انجام دهد.
- مراقبت های مربوط به تغذیه داخل وریدی، شکاف کام و لب، هیرشپرونگ، آترزی ها، آپاندکتومی، لپاراتومی، چست تیوب، اختلالات مجاري ادراری و کلیوی، هیدروسفالی و اسپینابیفیدا و ... به دقت و به طور صحیح انجام دهد.
- مراقبت ها را بر اساس گام های فرآیند برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی کند.
- آموزش های لازم در طول اقامت در بخش و زمان ترخیص نوزاد از بیمارستان به خانواده نوزاد بدهد.
- طرح آموزش به بیمار (پمفت، پوکلت، پوستر و ...) تدوین و ارائه نماید.
- گزارش موردی (Case Report) با بیان رسا با استفاده از منابع معتبر ارائه دهد.
- در بحث گروهی شرکت فعال نماید.
- مشاهدات را بر اساس فهرست ثبت نوزاد در پرونده بیمار به طور صحیح ثبت کند.

وظایف دانشجو و سیاست های دوره:

- حضور و ترک به موقع محل کارآموزی ، در صورت تأخیر ورود به بخش بعد از ساعت ۸ آن روز غیبت محسوب می شود.
- شرکت فعال در راندهای بخش و انجام امور محله از طرف استاد
- نمره ارزشیابی از ۲۰ می باشد.
- تعیین تکالیف با نظر استاد درس می باشد و کلیه تکالیف محله در طول کارآموزی حداکثر در آخرین روز کارآموزی به استاد مربوطه تحويل شود.
- در صورتی که غیبت دانشجو در طول کارآموزی بیش از یک دهم ساعات کارآموزی شود درس مربوطه حذف و غیبت محسوب خواهد شد.
- دانشجویان از تجمع در ایستگاه پرستاری و استفاده نمودن موبایل در بخش خودداری نمایند و در صورت تخلف انصباطی در بخش واحد مربوطه حذف خواهد شد.

- در صورتی که غیبت دانشجو در طول کارآموزی کمتر از یک دهم ساعات کارآموزی شود، غیبت مجاز یک روز و غیر مجاز دو روز کارآموزی جبرانی خواهد داشت و در صورت عدم جبران آن به ازای هر روز یک نمره از نمره کل کسر خواهد شد.

- ارزشیابی: کسب نمره براساس فرم ارزشیابی پیوست بر اساس موارد عمومی و تخصصی بخش نوزادان در بیمارستان است.

- رعایت یونیفرم کامل طبق ضوابط دانشکده و عدم استفاده از آرایش و زینت آلات جهت دانشجویان

مواد آموزشی: بیمار، تخت، لوازم و تجهیزات پزشکی و مراقبتی در بخش نوزادان
منابع:

- Hockenberry, M. J., & Wilson, D. (2015). *Wong's nursing care of infants and children*. Mosby St. Louis, MO.

- پرستاری کودکان ونگ ، ترجمه مهناز شوقی و مهناز سنجری ، تحت نظرارت سونیا آرزومنیانس،نشر جامعه نگر، ۱۳۹۰ .

- درسنامه مرجع پرستاری کودکان ونگ، ترجمه پوران سامی، نشر بشری، ۱۳۹۲ .

- مورگان اسپیر. طرح مراقبت در کودکان. مترجمان گلچین، عبدالیزدان، طلاکوب. دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۸۰ .

http://www.uptodate.com/home/about/toc.do?tocKey=table_of_contents%2F3%2F11

رویه‌های اورژانس کودکان <http://webapps.acep.org/sa/Syllabi/MO-232.pdf>

تشخیص‌های پرستاری در اختلالات کودکان <http://online.statref.com/titleinfo/fxid-123.html>

تازه‌های پرستاری کودکان <http://www.medscape.com/resource/pediatrics-neonatal-nursing>

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد

فرم ارزشیابی کارآموزی نوزادان

شماره دانشجویی: نام و نام خانوادگی دانشجو:

تاریخ اتمام: ترم تحصیلی: بیمارستان بخش تاریخ شروع:

تعداد غیبت غیرمجاز: نام استاد: نامه کل: تعداد غیبت مجاز:

ردیف.	عنوان عمومی بخش نوزادان	نامه کل:	نام استاد:	تعداد غیبت مجاز:	تاریخ شروع:	بیمارستان	ترم تحصیلی:	شماره دانشجویی: نام و نام خانوادگی دانشجو:
ردیف.	توضیح	رضایتبخش نیست (+)	رضایتبخش بخش است (۰/۲۵)	رضایتبخش است (۰/۵)	رضایتبخش	نسبتاً رضایت بخش	رضایتبخش بخش است (۰/۲۵)	رضایتبخش نیست (+)
۱	حجاب، شئونات اسلامی و اخلاق حرفه‌ای را رعایت می‌نماید.							
۲	به موقع و با لباس مخصوص و مناسب در محل کارآموزی حاضر می‌گردد.							
۳	با مددجویان و تیم درمانی در محیط کار به طرز مناسب ارتباط برقرار می‌کند.							
۴	قدرت ابتکار و خلاقیت در برنامه ریزی و مهارت‌ها را داشته و کارها را با نظم و ترتیب و به موقع به اتمام می‌رساند.							
۵	پیشنهادات و انتقادات را مشتقانه می‌پذیرد و در موارد لزوم تقاضای راهنمایی می‌کند.							
۶	به موقع نیازهای اساسی مددجو را بر طرف نموده و در محدوده فعالیت خود داوطلبانه وظایف بیشتری را بر عهده می‌گیرد.							
۷	گزارش‌ها را در پرونده به‌شکل صحیح ثبت نموده و گزارش شفاهی را منعکس می‌نماید.							
۸	در هنگام مراقبت‌ها از دقت و سرعت عمل مناسب برخوردار می‌باشد و اصول علمی را به کار می‌گیرد.							
	عنوان تخصصی							
۱	اقدامات لازم را در زمان پذیرش نوزادانجام دهد.							
۲	معاینات نوزاد (physical examination) را انجام دهد، سن نوزاد estational age را تخمین بزند و رفلکس‌ها را حد اقل در ۳ نوزاد ارزیابی نماید.							
۳	اصول لازم در کار با انکوباتور و نوزادان داخل انکوباتور بکار گیرید.							
	وسائل مورد نیاز و تجهیزات و نحوه استفاده از آن را در بخش نوزادان							
	شرح دهنند.							
۴	مراقبت کردن از نوزاد تحت فتوترایی را انجام دهد.							
۵	علائم حیاتی را با دقت و صحیح کنترل و ثبت می‌کند.							
۶	اقدامات لازم جهت رفع تغییرات در علائم حیاتی را انجام می‌دهد.							

				نوزاد را از نظر بروز عوارض مایع درمانی (کاهش و افزایش مایعات و ...) بررسی می کند.	۷
				مایعات خوراکی و وریدی مورد نیاز نوزاد را طبق دستور پزشک، بطور صحیح آماده و تجویز می کند.	۸
				مراقبت های مربوط به مایع درمانی را به طور صحیح انجام می دهد	۹
				دستورات دارویی را با دقت و به طور صحیح آماده و ثبت می کند.	۱۰
				اقدامات لازم را برای جلوگیری از عوارض داروها را انجام می دهد.	۱۱
				برخی از داروها یا آزمایش های بخش را در حضور دانشجویان معرفی می کند.	۱۲
				چگونگی تغذیه با شیر مادر و بررسی مشکلات شیردهی و چگونگی شروع تغذیه کمکی در نوزاد را شرح دهنده.	۱۳
				جواب آزمایش ها را پیگیری کرده و موارد غیر طبیعی را تشخیص و گزارش می دهد.	۱۴
				مراقبت ها را بر اساس گام های فرایند برنامه ریزی می کند.	۱۵
				مراقبت ها را بر اساس گام های فرایند اجرا می کند.	۱۶
				اثر مراقبت های داده شده را ارزیابی می کند.	۱۷
				نکات ایزولاسیون را در کودکان مبتلا به بیماری های عفونی و ضعف سیستم ایمنی، هم چنین خود حفاظتی (شستشوی دست ها قبل و بعد از تماس با نوزاد و پوشیدن دستکش و ...) را به کار می برد.	۱۸
				مراقبت های مربوط به ناهنجاری ها و بیماری های جراحی و عفونی را به دقت و صحیح انجام می دهد و اطلاعات لازم در مورد ناهنجاری ها و بیماری های مربوطه را می داند.	۱۹
				مراقبت های قبل و بعد از عمل جراحی را متناسب با نوع بیماری و عمل جراحی به درستی انجام می دهد	۲۰
				خطرات بالقوه موجود در محیط نوزاد را متناسب با تکامل و هوشیاری او تشخیص داده و اقدامات لازم را جهت پیشگیری از آن انجام می دهد و نکات ایمنی را رعایت می کند.	۲۱
				نیازهای بهداشتی جسمانی را برطرف کرده و آمادگی روانی جهت هر رویه مراقبتی و درمانی را ایجاد می کند.	۲۲
				نیازهای آموزشی خانواده نوزاد (در مورد فرایند بیماری و اقامت در بیمارستان و روش های درمانی، مراقبتی و تغذیه کودک) را بررسی می کند.	۲۳
				متناسب با میزان آگاهی خانواده آموزش های لازم را در طول مدت اقامت در بخش و زمان ترجیحی به آن ها می دهد.	۲۴

				طرح آموزش به بیمار (پمقلت، بوکلت، پوستر و...) تدوین و ارائه می کند.	۲۵
				گزارش موردی (Case Report) با بیان رسا با استفاده از منابع معتبر ارائه می کند.	۲۶
				در بحث گروهی مشارکت فعال دارد.	۲۷

امضاء استاد

امضاء دانشجو